

Investigating the Factors Affecting Social Status of Physical Education Teachers Using Structural Interpretative Modeling

S. Ranjbari¹

1. Assistance professor, Department of Physical Education, Urmia Branch, Islamic Azad University, Urmia, Iran

Received: 23
Nov 2018

Accepted: 13
Jun 2018

Keywords:
Social Status,
Salary, Skill,
Teache.

Abstract

The importance of social status in all occupations, including among educators, was essential. This issue has led to the present study aimed to investigate the factors affecting the social status of physical education teachers in Iran through structural interpretation modeling. The present study was descriptive-correlational research that as Field was done. The statistical society of the present study consisted of university professors, physical education teachers and educators in the field of research. According to the bullet selection, 34 people were identified as the sample of the study. The research instrument was a researcher-made questionnaire. The results of this study showed that 15 factors affecting the improvement of social status of teachers were identified. These factors were classified into six levels.

Extended Abstract

Objective

Theorists such as Durkheim (1952), Parsons (1952), Giddens (1989) sought to elucidate the nature of social dignity and identify and introduce the factors affecting it (1). The lack of appropriate analytical methods has led to the fact that factual factors affecting the social status of teachers remain only as far as identifying these factors (2), but analysis of these factors has not been performed due to lack of appropriate statistical methods (3). In other words,

the methods used in the majority of research in this field have not examined the relationships between factors and their communication in improving the social status of physical education teachers (4). The interpretive structural modeling method, while investigating these factors, will work to structure these factors. This leads to the identification of key infrastructure and key factors for improving the social status of physical education teachers, which makes planning improvements possible for promoting the social status

1. Email: ranjbarisheida@yahoo.com

of sports teachers. This issue has led to the design and implementation of the present study with the aim of investigating the factors affecting the social status of physical education teachers using structural interpretative modeling. Therefore, the research question is what are the factors affecting the social status of physical education teachers? What is the structure of these factors?

Instruments and Data Collection

The present study is a field applied research. The method of this study is descriptive-correlation data collection method. The statistical population of the study consisted of knowledgeable experts in the field of social status. These included some university professors, physical education teachers and educators of knowledge-based education in Tehran. Based on the selection of snowball to reach the theoretical saturation limit, 34 people were identified as the research sample. To this end, the researcher of the research process was introduced to identify new samples, and this process was progressing to a stage where 34 specimens from other research samples were introduced as experts and introduced a new sample from them. Do not go The research samples were freely participated in the research process. In the end, the statistical samples were assured that the information obtained from them would be reserved to the research team. The

research instrument was a researcher-made questionnaire with 15 questions that included 15 factors affecting the social status of educated teachers. Structural analysis modeling has been used to analyze the collected data. This method is an interactive learning process in which sets of different and related elements are structured in a comprehensive systematic model.

Results

The results of this study showed that increasing the salaries of teachers, improving the moral attributes of physical education teachers, decentralizing education, changing the selection system of physical education teachers and increasing the sports skills of physical education teachers are among the key factors that cause the formation of other factors It goes. In other words, it can be stated that improvements in some issues, including increasing teachers' salaries, improving the moral attributes of physical education teachers, decentralizing education, changing the selection system for physical education teachers, and increasing the sports skills of physical education teachers, causes other Factors are also being promoted to improve the social status of physical education teachers. In other words, in order to improve the social status of teachers of physical education, various factors are involved which, by planning on these key factors, can be expected to reach a relative level of other factors.

Table 1- First to sixth repetitions in determining the level of identified factors

Factor	Receipt collection	Basic set	Subscriptions set	Level
4	2,3,4,7,8,12,14,15	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,14,15	2,3,4,7,8,14,15	1
14	2,8,12,13,14,15	2,5,6,8,12,13,14,15	2,8,12,13,14,15	2
7	2,3,7,8,9,12,15	5,6,7,8,9,10,11,12,15	7,8,9,12,15	3
9	2,3,7,8,9,12,13,15	5,6,7,8,9,10,11,15	7,8,9,10,12,13	3
2	2,3,12,15	1,2,3,5,6,8,10,11,13,15	2,3,13	4
3	2,3,12,13	1,2,3,5,6,8,10,11,13,15	2,3,13	4
13	3,5,10,12,13,15	1,3,5,11,13	3,5,13	4
15	1,2,3,6,11,12,15	1,2,5,10,12,13,15	2,12,15	4
6	6,8	1,5,6,8,10,11,12	6,8	5
11	1,5,6,8,10,11	5,11,12	5,11	5
1	1,8,12	1,5	1	6
5	1,5,8,12	5	5	6
8	8	1,5,8,10	8	6
10	8,10	10	10	6
12	12	1,12	12	6

Conclusion

The results of this study showed that there are 15 factors for improving the social status of physical education teachers. Regarding the results of this study, it is suggested to improve the social status of physical education teachers by standardizing the system of physical education teachers selection and conducting educational classes on their sport and ethical skills. It is also suggested that the establishment of primary standards in the education system for teachers of physical education should be given the freedom to practice them in schools. On the other hand, there were some constraints on the research, which caused some aspects of research to be overshadowed (5). It was not possible

to examine quantitatively the status of each of these factors and the current conditions of these factors in education and in relation to educating teachers, including the limitations of the research. On the other hand, the lack of an examination of all the components of education across the country was another limitation of the study. Given these constraints, it is suggested that the researchers, while investigating the status of the identified factors in the present study, will work to clarify the status of these factors. It is also suggested that the present study be carried out in other regions of Iran and in the wider community.

مقاله پژوهشی

بررسی عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی با استفاده از مدل-سازي ساختاری تفسیری

شیدا رنجبری^۱

۱. استادیار، گروه تربیت‌بدنی، واحد ارومیه، دانشگاه آزاد اسلامی، ارومیه، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

اهمیت منزلت اجتماعی در تمامی مشاغل از جمله در میان معلمان تربیت‌بدنی مهم و ضروری است. این مسأله سبب گردیده است تا پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی کشور ایران با استفاده از مدل‌سازی ساختاری تفسیری طراحی و اجرا گردید. پژوهش حاضر از نوع، پژوهش‌های توصیفی-همبستگی بود که به صورت میدانی انجام گردید. جامعه آماری پژوهش را اساتید دانشگاهی، دبیران تربیت‌بدنی و مدیران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش آگاه به حوزه پژوهش تشکیل دادند. تعداد ۳۴ نفر به عنوان نمونه پژوهش بر حسب انتخاب گلوله‌برفی مشخص شدند. ابزار پژوهش حاضر پرسش‌نامه محقق‌ساخته بود. بر اساس نتایج پژوهش حاضر ۱۵ عامل مؤثر بر بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی شناسایی گردید که این عوامل در شش سطح تقسیم‌بندی شدند.

تاریخ دریافت:

۱۳۹۷/۰۹/۰۲

تاریخ پذیرش:

۱۳۹۸/۰۳/۱۲

واژگان کلیدی:

منزلت اجتماعی،

حقوق، مهارت،

معلم.

مقدمه

منزلت، پایگاه اجتماعی مقام با ارزشی است که مجموعه‌ای از وظایف و فعالیت‌های خاص را ایجاد می‌کند. به عبارت دیگر، پایگاه اجتماعی را معمولاً به عنوان رتبه یا مقام یک فرد در گروه، یا رتبه و مقام یک گروه نسبت به گروه‌های دیگر تعریف می‌کنند (لونگوباردی، لوتی، جونگرت و ستانی، ۲۰۱۸).

منزلت هر شغل چگونگی رفتار متقابل و انتظارات جامعه را از شاغلان تعیین می‌کند و آنان را در ساخت دهی به تعامل‌های اجتماعی یاری می‌رساند. در کشورهای گوناگون هر شغلی منزلت ویژه خود را دارد و مردم هر کشوری می‌توانند مشاغل با منزلت بالا یا پایین را از هم تشخیص دهند. مردم از شاغلان با منزلت بالا تمکین می‌کنند، کمک می‌طلبند و یا می‌خواهند مانند آنان شوند (ایوتنوتز، ۲۰۱۴). از دیدگاه جامعه‌شناسی این اصطلاح به عنوان رتبه، پایگاه و موقعیت اجتماعی اشخاص، گروه‌ها و سازمان‌ها در

1. Email: ranjbarisheida@yahoo.com

اجتماعی را مترادف «پایگاه اجتماعی» تلقی نموده‌اند که فرد از موقعیت اجتماعی یک گروه، کسب می‌کند و بر اساس آن از برخی مزایا و ویژگی‌ها، برخوردار می‌گردد. لیکن مؤلفان و پژوهشگران متأخر، منزلت اجتماعی را نوعی شأن، اعتبار، عزت و احترامی می‌دانند که جامعه برای افراد یک گروه، نهاد و یا برای شغل قائل هستند (کلاکی و دوستدار، ۲۰۰۹).

منزلت اجتماعی بیشتر به جنبه ذهنی شأن و منزلت افراد از دیدگاه جامعه بر می‌گردد. این که شأن و منزلت فرد در مقایسه با افراد دیگر تا چه اندازه است، بیشتر تحت تأثیر نگاه مردم، جامعه، قبیله، گروه و غیره نسبت به فرد است. اگر چه میزان درآمد افراد، تحصیلات، مسکن و دیگر عوامل در منزلت اجتماعی افراد اثرگذار است؛ اما میزان پذیرش همین شغل و درآمد و تحصیلات افراد از نگاه مردم در طبقه‌بندی و سلسله مراتب اجتماعی، نقش به‌سزایی در تعیین حیثیت اجتماعی کنشگران اجتماعی دارد (احمدی، ۲۰۱۴).

منزلت اجتماعی در تمامی مشاغل از جمله در میان معلمان تربیت‌بدنی مهم است. شغل معلمی در رشته تربیت‌بدنی همیشه با یک نگاه متمایز نسبت به معلمان دیگر رشته‌ها نگریسته شده است. دلیل این امر هم تا حدودی به ماهیت رشته تربیت‌بدنی بر می‌گردد. معلمان تربیت‌بدنی به عنوان مجریان ورزش در مدارس می‌بایستی از جایگاه منزلتی خوبی برخوردار باشند. هر چند میزان منزلت اجتماعی آنان به شکل قابل درکی واضح نیست (فاضلی جو، ۲۰۱۶).

فرایند کاهش منزلت اجتماعی حرفه معلمی در ایران نتایج زیانباری در پی داشته است. گرایش نداشتن جوانان مستعد به این حرفه، احساس

مقایسه با یکدیگر به کار می‌رود (فاواتی، لیمار، رادساتر و لولی؛ ۲۰۱۴).

ملوین تامین^۲ منزلت را ارزشی می‌داند که یک جمع (جامعه، گروه یا سازمان) برای یک نقش اجتماعی قائل است و یا مقام فرد یا گروه با توجه به توزیع شأن (حیثیت) در یک نظام اجتماعی را منزلت می‌نامد (فنگ، سو، یانگ، ژیا و سو؛ ۲۰۱۷). منزلت اجتماعی نوعی ارزیابی است که بر پایه معیارهای ارزش اجتماعی معتبر در جامعه از پایگاه اجتماعی یک شخص در ذهن دیگران به عمل می‌آید و نشان می‌دهد پایگاه شخص نسبت به اشخاص دیگر در فضای اجتماعی کجاست (احمدی، ۲۰۱۴). به طور کلی منزلت اجتماعی به مفهوم مقام و یا شأن و جایگاهی است که در جامعه برای فرد قائلند و یا ذهنیتی که جامعه از شخص دارد، است. تشخیص ذهنیت یک جامعه در مورد یک شغل را می‌توان در رفتارها و برخوردهای اجتماعی آنان مشاهده نمود و یا میزان استقبال افراد یک جامعه از یک شغل، برای اشتغال خود یا فرزندانشان و اولویت انتخاب شغلی‌شان مورد بررسی قرار داد و به میزانی از منزلت اجتماعی آن شغل پی برد (لی؛ ۲۰۱۲).

جامعه‌شناسان، پایگاه اجتماعی را معادل برخی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی به کار می‌برند و معتقدند که شاخص‌های آن شامل شغل، تحصیلات و میزان درآمد است. در واقع، منزلت اجتماعی معادل متفاوتی از پایگاه اجتماعی افراد است (ونگلنسکی و اورفیول؛ ۲۰۰۴). نظریه‌پردازانی همچون دورکیم^۶ (۱۹۵۲)، پارسونز^۷ (۱۹۵۲)، گیدنز^۸ (۱۹۸۹) در پی پژوهش ماهیت منزلت اجتماعی و شناسایی و معرفی عوامل مؤثر بر آن برآمده‌اند. این اندیشمندان جامعه‌شناس، اغلب منزلت

5. Wenglenski & Orfeu
6. Durkheim
7. Parsons
8. Gidenz

1. Favati, Leimar, Radesäter & Løvlie
2. Melvin Tumin
3. Feng, Su, Yan, Xia & Su
4. Lee

تربیت به واسطه معلم صورت می‌گیرد. از نظر کوک و دانپیل^۲ برای بررسی نظام آموزشی یک کشور کافی است، ببینیم معلم در درون نظام آموزشی آن چه وضعیتی دارد، زیرا اعتبار یک نظام آموزشی به اعتبار مقام معلم آن نظام وابسته است (جهانگیری و علمی، ۲۰۱۵).

معلمی شغلی است که نقش آن در تربیت انسان‌ها بر کسی پوشیده نیست. معلم بعد از انبیا، وارث رسالت تعلیم و تربیت انسان‌ها هستند و مسئول پرورش روح آدمی و سوق دادن عقل او به سوی کمال و در نهایت رضایت و خشنودی پروردگار می‌باشند. معلمی از مشاغلی است که در بعد فرهنگی جامعه ایفای نقش می‌کند و همیشه در سلسله مراتب اجتماعی، جایگاه اجتماعی آن مورد توجه بوده و هست (علیزاده و رضایی، ۲۰۰۹). آموزش و پرورش به عنوان نهاد فرهنگی-اجتماعی، نقش اساسی و بی‌بدیل در تربیت نیروی انسانی و تولید سرمایه اجتماعی و فرهنگی و در فرآیند رشد و تعالی کشور ایفا می‌کند، به گونه‌ای که آینده کشور در آیینۀ آموزش و پرورش امروز قابل مشاهده است. بهبود منزلت اجتماعی معلمان سبب می‌گردد تا عملکرد آنان نیز بهبود یابد. در این بین معلمان تربیت-بدنی به عنوان هسته مرکزی آموزش و پرورش نقش مهمی در پیاده‌سازی اهداف عالی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی در مدارس را دارند. ابهامات اساسی در خصوص بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی از جمله نبود پژوهش‌های جامع در خصوص عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی آنان سبب گردیده است تا عملاً تلاش‌هایی در خصوص بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی شکل نگیرد (احمدی، ۲۰۱۴). از طرفی عدم استفاده از روش‌های تحلیلی مناسب سبب گردیده است تا عملاً عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تنها در حد شناسایی این عوامل باقی بماند اما تحلیل در خصوص

سرخوردگی و اضطراب شغلی، کاهش انگیزش شغلی، بروز نارضایتی در میان معلمان به صورت اعتصاب و راهپیمایی، کاهش تأثیر نقش الگویی معلمان برای دانش آموزان و در نهایت ناکارآمدی نهاد تعلیم و تربیت برای پرورش نسل آینده، از جمله این پیامدها به شمار می‌آیند (علیزاده و رضایی، ۲۰۰۹). این مسأله نشان‌دهندۀ اهمیت بهبود منزلت اجتماعی در شغل معلمان به خصوص معلمان تربیت‌بدنی است. در برخی پژوهش‌ها به این مسأله اشاره شده است. جهانگیری و علمی (۲۰۱۵) مشخص نمودند میزان حقوق و مزایای دریافتی معلمان، میزان دسترسی معلمان به امکانات رفاهی، میزان عضویت معلمان در تشکل‌های صنفی، میزان اعتماد اجتماعی شهروندان به معلمان، میزان توجه رسانه‌ها به جایگاه معلم و افزایش مهارت‌های معلمان از جمله عوامل مؤثر بر بهبود منزلت اجتماعی معلمان است. احمدی (۲۰۱۴) نیز مشخص نمود ویژگی‌های اخلاقی، پیشینه خانوادگی، ویژگی‌های ظاهری و قدرت اجتماعی سبب بهبود منزلت اجتماعی معلمان می‌گردد. لی (۲۰۱۲) در پژوهش خود پی برد که برخی مسائل از جمله توانایی آموزشی، پردغدغه بودن شغل معلمی، درآمد کم و زیاد بودن انتقاد به آموزش و پرورش سبب کاهش منزلت اجتماعی معلمان می‌گردد. وان در ساندی، ندریکس، بورکلیپ و ماینهارد^۱ (۲۰۱۸) مشخص نمودند مسائل مربوط به یادگیری یکی از مسائل مهم در منزلت اجتماعی معلمان است.

در میان نهادها و ساختارهای اجتماعی، نهاد آموزش و پرورش، اولویت و اهمیت بیشتری دارد و در درون این نهاد، اولویت اول باید به معلم تعلق بگیرد. چون کارگزاران اصلی تعلیم و تربیت معلم است و تحقق اهداف متعالی نظام تعلیم و

2. Cooke & Dunhill

1. Van der Sande, Hendrickx, Boor-Klip & Mainhard

از سوی آنان معرفی نگردید. نمونه‌های پژوهش به صورت آزادانه در فرایند پژوهش شرکت نمودند به نمونه‌های آماری این اطمینان داده شد که اطلاعات کسب شده از آنان نزد تیم پژوهش محفوظ خواهد ماند.

ابزار و شیوه‌های گردآوری

ابزار پژوهش، پرسش‌نامه‌ای محقق ساخته با ۱۵ سؤال بود که شامل ۱۵ عامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی می‌شد؛ که بر اساس بررسی نظرات نمونه‌های پژوهش با استفاده از روش دلفی و همچنین مطالعه جامع منابع علمی طراحی گردید. نظرات جمع‌آوری شده در قالب روش دلفی به صورت حضوری، پست الکترونیک و یا از طریق فضای مجازی از طریق پرسش‌نامه حاوی سؤالات باز جمع‌آوری گردید. بدین منظور ابتدا به شناسایی عوامل اولیه با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای پرداخته شد. پس از مشخص نمودن ۱۰ عامل اولیه در بررسی مقدماتی، به ارسال نخستین پرسش‌نامه به خبرگان پژوهش پرداخته شد. این عوامل پس از مرور مبانی نظری و پژوهش‌های انجام گرفته شده در خصوص منزلت اجتماعی معلمان، به خصوص معلمان تربیت‌بدنی، شناسایی گردید. این متون شامل متون تخصصی و معتبر در این حوزه بود. پس از بررسی نظرات و اعمال آنها در خصوص این عوامل شناسایی شده، پرسش‌نامه با برخورداری از ۱۵ عامل، برای دومین بار برای خبرگان پژوهش ارسال گردید. پس از بررسی نظرات تیم خبرگان و اعمال نظرات آنان، پرسش‌نامه نهایی برای تأیید نهایی طراحی گردید. روایی محتوایی این پرسش‌نامه با استفاده از نظرات ۷ تن از اساتید دانشگاهی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین در خصوص روایی محتوی این پرسش‌نامه نیز با استفاده از فرم‌های روایی سنجی شاخص روایی محتوا و ضریب نسبی روایی محتوا^۱ روایی مورد تأیید قرار گرفت. مقدار نسبی روایی محتوا

این عوامل به علت عدم استفاده از روش‌های مناسب آماری به انجام نرسیده است. به عبارتی در اکثریت پژوهش‌های این حوزه، روابط بین عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی را مورد بررسی قرار نگرفته است. روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری ضمن بررسی این عوامل به ساختاردهی این عوامل اقدام خواهد نمود. این مسأله سبب می‌گردد تا عوامل زیرساختی و کلیدی در جهت بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی مشخص گردد. بهبود منزلت، برنامه‌ریزی در خصوص ارتقاء منزلت اجتماعی معلمان ورزش را امکان‌پذیرتر می‌سازد. در نتیجه، پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی با استفاده از مدل‌سازی ساختاری تفسیری طراحی و اجرا گردد. لذا سؤال پژوهش حاضر این است که عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی چیست؟ ساختاردهی این عوامل به چه صورت است؟

روش‌شناسی پژوهش

پژوهش حاضر از نوع، پژوهش‌های کاربردی است که به صورت میدانی انجام گردید. روش پژوهش حاضر از نظر روش گردآوری داده‌ها توصیفی-همبستگی است.

شرکت‌کنندگان

جامعه آماری پژوهش حاضر شامل خبرگان آگاه به حوزه منزلت اجتماعی بودند. این افراد شامل برخی اساتید دانشگاهی، دبیران تربیت‌بدنی و مدیران تربیت‌بدنی آموزش و پرورش آگاه به حوزه پژوهش در شهر تهران بودند. بر اساس انتخاب گلوله برفی تا رسیدن به حد اشباع نظری تعداد ۳۴ نفر به عنوان نمونه پژوهش مشخص گردیدند. این فرایند تا مرحله‌ای پیش رفت که تعداد ۳۴ نفر نمونه از سوی سایر نمونه‌های پژوهش به عنوان افراد خبره معرفی گردیدند و نمونه‌ای جدید

محاسبه آلفای کرونباخ مورد تأیید قرار گرفت
($\alpha=0/82$).

روش پردازش داده‌ها

برای تحلیل داده‌های گردآوری شده از روش مدل-ساز ساختاری تفسیری استفاده شده است. این روش یک فرایند یادگیری تعاملی است که در آن مجموعه‌ای از عناصر مختلف و بهم مرتبط در یک مدل نظام‌مند جامع، ساختاردهی می‌شوند. این روش به ایجاد و جهت دادن به روابط پیچیده میان عناصر یک سیستم کمک می‌نماید. یکی از اصلی‌ترین منطوق‌های این روش آن است که همواره عناصری که در یک سیستم، اثرگذاری بیشتری بر سایر عناصر دارند از اهمیت بالاتری برخوردارند. مدلی که با استفاده از این روش به دست می‌آید، ساختاری از مجموعه روابط میان عناصر می‌باشد. در نتیجه، می‌توانیم بگوییم که مدل‌سازی ساختاری تفسیری نه تنها به ما درباره روابط میان عناصر سیستم بینش می‌دهد، بلکه ساختار یا نحوه تأثیرگذاری این عناصر را بر هم (بسته به نوع رابطه محتوایی تعریف شده) نیز نشان می‌دهد و نمایش تصویری به نمایش می‌گذارد. این روش تفسیری است؛ چون قضاوت گروهی از افراد تعیین می‌نماید که آیا روابطی میان این عناصر وجود دارد یا خیر. این روش ساختاری است؛ چون اساس روابط یک ساختار سرتاسری است که از مجموعه پیچیده‌ای از متغیرها استخراج شده است. روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری در حوزه‌های مختلفی استفاده شده است. ایده اصلی مدل‌سازی ساختاری تفسیری تجزیه یک سیستم پیچیده به چند زیر سیستم (عناصر) با استفاده از تجربه عملی و دانش خبرگان به منظور ساخت یک مدل ساختاری چند سطحی است. در سالیان اخیر در پژوهش‌های متعددی از این روش شناسی استفاده شده

با توجه به تعداد اساتید (۷ نفر)، $0/99$ و مقدار شاخص روایی محتوا، $0/99$ برای پرسش‌نامه به دست آمد. بنابراین روایی محتوی پرسش‌نامه پژوهش مورد تأیید قرار گرفت. همچنین روایی سازه پرسش‌نامه حاضر به واسطه روش تحلیل عاملی تأییدی مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفت. نتایج مربوط به شاخص‌های برازش نشان داد مقدار مربوط به آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی در تمامی عوامل، بالاتر از $0/7$ است که حاکی از پایایی مناسب دارد. همچنین نتایج پژوهش مشخص نمود که میزان روایی همگرا برای تمامی عوامل بالاتر از سطح معیار $0/4$ است که نشان دهنده مناسب بودن میزان روایی همگرا پژوهش است. همچنین روایی واگرا در پژوهش حاضر نیز در قالب ماتریس عوامل در عوامل، مورد بررسی و تأیید قرار گرفت. همچنین مطابق با نتایج تحلیل عاملی تمامی بارهای عاملی مربوط به عوامل پژوهش، بیش از $0/4$ است که نشان دهنده مناسب بودن این معیار است.

با توجه به سه مقدار $0/19$ ، $0/33$ و $0/67$ که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای R^2 معرفی شده است و در همه عوامل، مقدار بیشتر از $0/33$ به دست آمد که نشان از مناسب بودن این شاخص دارد. با توجه به سه مقدار $0/02$ ، $0/15$ و $0/32$ که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای Q^2 معرفی شده است و در همه عوامل، مقدار بیشتر از $0/36$ به دست آمد که نشان از مناسب بودن این شاخص دارد. با توجه به سه مقدار $0/01$ ، $0/25$ و $0/36$ که به عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای GOF معرفی شده است و در همه عوامل، مقدار بیشتر از $0/36$ به دست آمد که نشان از برازش کلی قوی دارد. در نتیجه مشخص گردید پرسش‌نامه ارائه شده در پژوهش حاضر، از روایی سازه برخوردار است. پایایی این پرسش‌نامه نیز با استفاده از

است (آگی و نیشانت، ۲۰۱۷). این مدل دارای چهار گام است.

گام اول: ایجاد ماتریس خودتعاملی ساختاری
برای تهیه ماتریس خودتعاملی ساختاری لازم است، وابستگی تمام عناصر شناسایی شده (منظور از عناصر در این گام، عوامل شناسایی شده است)، به صورت دو به دو مورد بررسی قرار گیرند. بدین منظور از چهار نماد به شرح زیر استفاده می‌شود:

V: اگر معیار A فقط بر معیار J تأثیر می‌گذارد.

X: اگر هم معیار A و Z و هم معیار J بر معیار A تأثیر می‌گذارد.

A: اگر فقط معیار J بر معیار A تأثیر می‌گذارد.

O: اگر هیچ رابطه تأثیرگذاری میان دو معیار A و Z وجود ندارد. جدول شماره ۲ نتایج این گام را نشان داده است.

گام دوم: به دست آوردن ماتریس دست‌یابی
برای به دست آوردن ماتریس دست‌یابی باید نمادهای بالا به صفر و یک تبدیل شوند. بر حسب قواعد زیر می‌توان به ماتریس مورد نظر دست پیدا کرد.

در صورتی که ورودی (J، I) (محل برخورد ستون سطر A و ستون J) در ماتریس خودتعاملی ساختاری V باشد، در ورودی (J، I) در ماتریس دسترس‌پذیری یک و در ورودی (I، J) صفر قرار داده می‌شود.

در صورتی که ورودی (J، I) (محل برخورد ستون سطر A و ستون J) در ماتریس خودتعاملی ساختاری A باشد، در ورودی (J، I) در ماتریس دسترس‌پذیری صفر و در ورودی (I، J) یک قرار داده می‌شود.

در صورتی که ورودی (J، I) (محل برخورد ستون سطر A و ستون J) در ماتریس خودتعاملی ساختاری X باشد، در ورودی (J، I) در ماتریس دسترس‌پذیری یک و در ورودی (I، J) یک قرار داده می‌شود.

در صورتی که ورودی (J، I) (محل برخورد ستون سطر A و ستون J) در ماتریس خودتعاملی ساختاری O باشد،

در ورودی (J، I) در ماتریس دسترس‌پذیری صفر و در ورودی (I، J) صفر قرار داده می‌شود.

پس از به دست آوردن ماتریس دست‌یابی اولیه، با در نظر گرفتن خاصیت انتقال‌پذیری اگر چنانچه (I و J) با هم در ارتباط باشد و نیز (k و J) با هم رابطه داشته باشند، آنگاه (I و k) با هم در ارتباط هستند، ماتریس دست‌یابی نهایی به دست می‌آید. جدول شماره ۳ نتایج این گام را نشان داده است.

گام سوم: تعیین سطح و ماتریس استاندارد

برای تعیین سطح، با استفاده از ماتریس دست‌یابی مجموعه قابل دست‌یابی (خروجی) و مجموعه پیش‌نیاز (ورودی) برای هر متغیر تعیین می‌شود. مجموعه خروجی هر متغیر شامل متغیرهایی می‌شود که از طریق این متغیر می‌توان به آنها رسید و مجموعه پیش‌نیاز شامل متغیرهایی می‌شود که از طریق آنها می‌توان به این متغیر رسید. پس از تعیین مجموعه خروجی و پیش‌نیاز برای هر متغیر، عناصر مشترک در دو مجموعه ورودی و خروجی برای هر متغیر شناسایی می‌شود. در اولین جدول تکرار متغیری دارای بالاترین سطح است که مجموعه خروجی و عناصر مشترک آن کاملاً یکسان باشند. پس از تعیین این متغیرها آنها را از جدول حذف کرده، با بقیه متغیرهای باقی‌مانده جدول بعدی را تشکیل می‌دهیم. در جدول دوم نیز همانند جدول اول متغیر سطح دوم را مشخص می‌کنیم و این کار را تا تعیین سطح همه متغیرها ادامه می‌دهیم. سپس ماتریس استاندارد را تشکیل می‌دهیم که با مرتب کردن عناصر با توجه به سطوح خود به دست می‌آید. جدول شماره ۴ نتایج این گام را نشان داده است.

گام چهارم: تشکیل مدل ساختاری تفسیری

با توجه به سطوح هر یک از معیارها و همچنین ماتریس دست‌یابی نهایی، مدل ساختاری تفسیری رسم می‌شود (ناوران، ۲۰۱۲). شکل شماره ۱ نتایج این گام را نشان

گرفت. همچنین جهت بررسی روایی سازه پرسش‌نامه از نرم افزار پی‌ال‌اس استفاده گردید.

یافته‌ها

جهت بررسی روایی پرسش‌نامه از روش تحلیل عاملی استفاده گردید. جدول شماره ۱ خلاصه نتایج این روش را نشان می‌دهد.

می‌دهد. تمامی روند تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر در بخش توصیفی به واسطه نرم افزارهای اس-پی‌اس نسخه ۲۰ و همچنین تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش حاضر جهت انجام روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری به واسطه انجام برخی محاسبات دستی روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری انجام

جدول ۱- شاخص‌های تحلیل عاملی

شاخص‌ها	
۰/۸۳	آلفای کرونباخ
۰/۸۶	پایایی ترکیبی
۰/۷۴	روایی همگرا
۰/۸۷۷	ضریب تعیین ^۳
۰/۴۱۸	شاخص کیو ^۴
۰/۶۵۰	شاخص جی‌او اف ^۵

اجتماعی و همچنین بررسی پژوهش‌های انجام شده پیرامون عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی، عوامل اصلی مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی مورد شناسایی قرار گرفت. لازم به ذکر است این عوامل پس از شناسایی اولیه و بررسی توسط تیم خبرگان اصلاح و مورد تأیید نهایی قرار گرفت. این عوامل به عنوان معیارها و عناصر مدنظر در مرحله اول روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری مورد استفاده قرار گرفت. جدول شماره ۲ این عوامل را نشان می‌دهد.

نتایج مربوط به شاخص‌های برازش تحقیق نشان داد مقدار مربوط به آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی، بالاتر از ۰/۷ است که حاکی از پایایی مناسب مدل دارد. همچنین نتایج تحقیق مشخص نمود میزان روایی همگرا بالاتر از سطح معیار ۰/۴ است که نشان‌دهنده مناسب بودن میزان روایی همگرا تحقیق است. همچنین تمامی بارهای عاملی، بیش از ۰/۴ است که نشان‌دهنده مناسب بودن این معیار است. پس از بررسی نظرات نمونه‌های پژوهش با استفاده از روش دلفی و همچنین با مطالعه ادبیات حوزه منزلت

4. Q2
5. GOF

1. SPSS
2. PLS
3. R2

جدول ۴- ماتریس دسترسی نهایی

عوامل	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	نفوذ
۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۹
۲	۱*	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۶
۳	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۵
۴	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۸
۵	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱۳
۶	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۸
۷	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۸
۸	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۸
۹	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۹
۱۰	۱	۱	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۹
۱۱	۱*	۱	۱	۱	۱	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱*	۱۲
۱۲	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۷
۱۳	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۸
۱۴	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۷
۱۵	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱۰
وابستگی	۳	۱۳	۱۳	۱۳	۱۳	۳	۸	۱۰	۹	۳	۴	۱۰	۷	۹	۱۱	

جدول ۳ ماتریس نهایی را نشان می‌دهد. در این ماتریس علائم ۰ و ۱ پس از نوع روابط میان عوامل تبیین گردید و پس از اصلاحات انجام شده بر اساس روش مدل‌سازی ساختاری تفسیری، برخی از این اعداد تغییر یافت که این مسأله با علامت ۱* مشخص شد.

جدول ۵- خروجی‌ها، ورودی‌ها و اشتراک‌های عوامل شناسایی شده

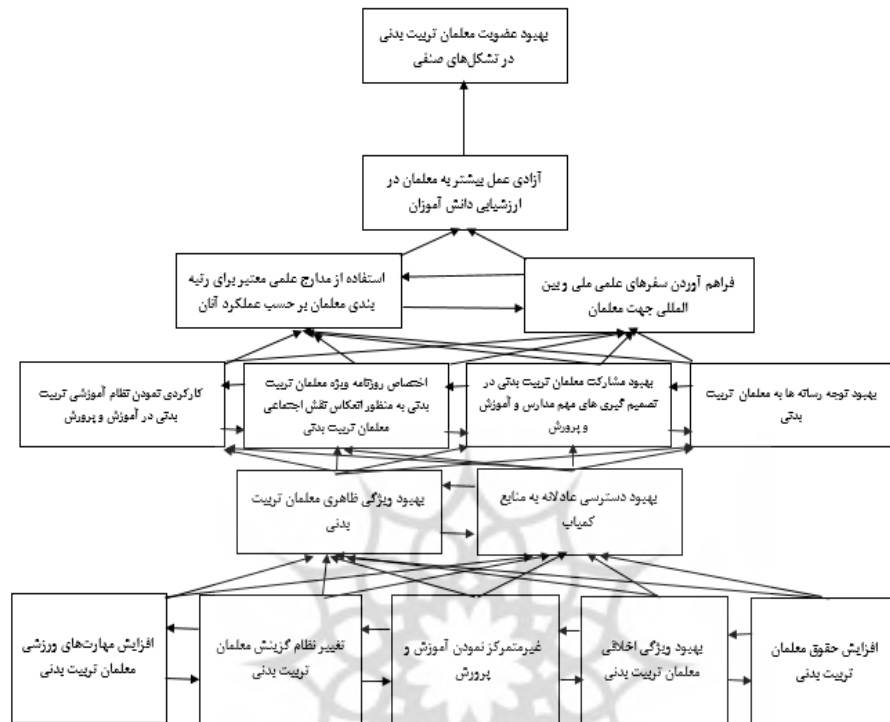
عوامل	خروجی	ورودی	اشتراک‌ها
۱	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۱،۵،۱۱	۱
۲	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۴
۳	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۴
۴	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۷
۵	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۵،۱۱،۱۳	۲
۶	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴	۱،۵،۶،۸،۱۰،۱۱،۱۲،۱۵	۲
۷	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۵	۶
۸	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴	۱،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۴	۵
۹	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳	۵
۱۰	۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۱۰،۱۱،۱۳	۱
۱۱	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳	۵،۱۱،۱۲،۱۵	۲
۱۲	۶،۷،۹،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۵
۱۳	۳،۵،۹،۱۰،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۱،۳،۵،۹،۱۱،۱۳،۱۴	۴
۱۴	۲،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۲،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۶
۱۵	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۱،۲،۴،۵،۷،۹،۱۰،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۶

عامل شماره ۴، دقیقاً دارای میزان خروجی و اشتراک یکسان است. بدین صورت این عامل به عنوان عامل سطح اول انتخاب شد. پس از انتخاب اولین سطح، شماره آن عامل از جدول خروجی‌ها، ورودی‌ها و اشتراکات حذف و ادامه روند پژوهش انجام می‌گردد. بدین صورت در سطح دوم عامل شماره ۱۴ مشخص گردید. سطح سوم نیز شامل عامل شماره ۷ و عامل شماره ۹ بود. این فرایند تا انتخاب آخرین عامل در آخرین سطح ادامه خواهد یافت. بدین صورت در پایان پژوهش تعداد ۶ سطح به عنوان سطوح پژوهش مشخص گردیدند. در نهایت مدل نهایی پژوهش در شکل ۱ به نمایش گذاشته شده است.

جدول ۵ خروجی، ورودی و اشتراکات هر یک از عوامل را به نمایش گذاشته شده است. بر حسب این جدول، سطح‌بندی متغیرها در جهت تعیین عوامل زیربنایی و روابط میان آنها شکل گرفت. پس از انجام پژوهش و مشخص نمودن وضعیت خروجی، ورودی و اشتراک هر عامل، به بررسی وضعیت خروجی‌ها و اشتراکات هر عامل پرداخته شد. در این مرحله در صورتی که وضعیت خروجی و اشتراک هر عامل دقیقاً برابر با هم باشند، آن عامل به عنوان عامل سطح اول انتخاب می‌گردد. در این مرحله امکان دارد که در یک سطح یک یا چند عامل به عنوان عوامل موجود در آن سطح مشخص گردند. به عنوان مثال در جدول ۶ مشخص گردید

جدول ۶- تکرارهای اول تا ششم در تعیین سطح عوامل شناسایی شده

تکرار	عوامل	خروجی	ورودی	اشتراک	سطح
۱	۴	۲،۳،۴،۷،۸،۱۲،۱۴،۱۵	۱،۲،۳،۴،۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۴،۱۵	۲،۳،۴،۷،۸،۱۴،۱۵	۱
۲	۱۴	۲،۳،۴،۷،۸،۱۲،۱۴،۱۵	۲،۵،۶،۸،۱۲،۱۳،۱۴،۱۵	۲،۳،۴،۷،۸،۱۳،۱۴،۱۵	۲
۳	۷	۲،۳،۴،۷،۸،۹،۱۲،۱۵	۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۲،۱۵	۷،۸،۹،۱۲،۱۵	۳
۳	۹	۲،۳،۴،۷،۸،۹،۱۲،۱۳،۱۵	۵،۶،۷،۸،۹،۱۰،۱۱،۱۳،۱۳	۷،۸،۹،۱۰،۱۲،۱۳	۳
۴	۲	۲،۳،۱۲،۱۵	۱،۲،۳،۵،۶،۸،۱۰،۱۱،۱۵	۲،۳،۱۵	۴
۴	۳	۲،۳،۱۲،۱۳	۱،۲،۳،۵،۶،۸،۱۰،۱۱،۱۳،۱۵	۲،۳،۱۳	۴
۴	۱۳	۳،۵،۱۰،۱۲،۱۳،۱۵	۱،۳،۵،۱۱،۱۳	۳،۵،۱۳	۴
۴	۱۵	۱،۲،۳،۶،۱۱،۱۲،۱۵	۱،۲،۵،۱۰،۱۲،۱۳،۱۵	۲،۱۲،۱۵	۴
۵	۶	۶،۸	۱،۵،۶،۸،۱۰،۱۱،۱۲	۶،۸	۵
۵	۱۱	۱،۵،۶،۸،۱۰،۱۱	۵،۱۱،۱۲	۵،۱۱	۵
۶	۱	۱،۸،۱۲	۱،۵	۱	۶
۶	۵	۱،۵،۸،۱۲	۵	۵	۶
۶	۸	۸	۱،۵،۸،۱۰	۸	۶
۶	۱۰	۸،۱۰	۱۰	۱۰	۶
۶	۱۲	۱۲	۱،۱۲	۱۲	۶

شکل ۱- مدل ساختاری تفسیری عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی

است که با برنامه‌ریزی بر روی این عوامل کلیدی، می‌توان انتظار داشت به سطحی نسبی از سایر عوامل دست یافت.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج پژوهش حاضر نشان داد ۱۵ عامل در جهت بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی وجود دارد. با توجه به ماهیت منزلت اجتماعی و تغییرات رخ داده شده محیطی، منزلت اجتماعی در جهت بهبود نیاز به برخی حوزه‌ها و شرایط جدیدتر دارد. با توجه به ماهیت عامل شناسایی شده مشخص گردید عوامل مؤثر بر بهبود منزلت اجتماعی در میان معلمان تربیت‌بدنی در عصر حاضر از برخی عوامل شخصی از جمله سن، جنسیت، مدرک تحصیلی و ... فاصله گرفته است. هر چند برخی

با توجه به جدول بالا مشخص گردید عوامل افزایش حقوق معلمان، بهبود ویژگی اخلاقی معلمان تربیت‌بدنی، غیرمتمرکز نمودن آموزش و پرورش، تغییر نظام‌گزینهش معلمان تربیت‌بدنی و افزایش مهارت‌های ورزشی معلمان تربیت‌بدنی جز عوامل کلیدی است که سبب شکل‌گیری سایر عوامل می‌گردد. به عبارتی می‌توان اعلام داشت بهبود در برخی مسائل از جمله افزایش حقوق معلمان، بهبود ویژگی اخلاقی معلمان تربیت‌بدنی، غیرمتمرکز نمودن آموزش و پرورش، تغییر نظام‌گزینهش معلمان تربیت‌بدنی و افزایش مهارت‌های ورزشی معلمان تربیت‌بدنی سبب می‌گردد تا سایر عوامل نیز در جهت بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی ارتقا یابد. به عبارتی در جهت بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی عواملی مختلفی دخیل

یافته‌های پژوهش حاضر نشان دادند در میان عوامل شناسایی شده، افزایش حقوق معلمان، بهبود ویژگی اخلاقی معلمان تربیت‌بدنی، غیرمتمرکز نمودن آموزش و پرورش، تغییر نظام گزینش معلمان تربیت‌بدنی و افزایش مهارت‌های ورزشی معلمان تربیت‌بدنی جز عوامل کلیدی است. این عوامل به عنوان عوامل زیربنایی در پژوهش حاضر مشخص گردید؛ به صورتی که بهبود این عوامل می‌توان منجر به بهبود شرایط سایر عوامل گردد. از این رو متولیان بهبود منزلت اجتماعی می‌توانند با ارتقاء وضعیت و شرایط مربوط به افزایش حقوق معلمان، بهبود ویژگی اخلاقی معلمان تربیت‌بدنی، غیرمتمرکز نمودن آموزش و پرورش، تغییر نظام گزینش معلمان تربیت‌بدنی و افزایش مهارت‌های ورزشی معلمان تربیت‌بدنی، سبب بهبود و ارتقاء سایر عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی گردند. از این رو توجه به این عوامل می‌تواند به صورت کلی منزلت اجتماعی را به صورت کاملاً مشخص شده‌ای ارتقاء دهد. اوگلا و ماسی^۵ (۲۰۱۷) مشخص نمودند مباحث اخلاقی به عنوان ابزار ارتباطی افراد نقش مهمی در بهبود منزلت اجتماعی دارد. همچنین رهی و چوی (۲۰۱۷) مشخص نمودند مهارت‌های افراد با توجه به نقش مؤثری که بر عملکرد می‌گذارند سبب رشد منزلت اجتماعی می‌گردند. کورنیو و جیانی^۶ (۱۹۹۸) نیز مشخص نمودند نظام جذب هر سازمانی در صورتی که به استانداردهای رایج توجه نماید، می‌تواند با جذب نیروی اصلح به ارتقاء منزلت اجتماعی شغل و سازمان اقدام نماید. جهانگیری و علمی (۲۰۱۵) نیز مشخص نمودند برخی مهارت‌های ارتباطی معلمان و حضور آنان در مجامع مهم ملی و بین‌المللی سبب بهبود منزلت اجتماعی آنان می‌گردد. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت نتایج پژوهش

مسائل شخصی مربوط به معلمان از جمله وضعیت ظاهری و میزان مهارت‌های ورزشی نیز امروزه مهم و ضروری در جهت بهبود منزلت اجتماعی تلقی شده است. سنتسی، کرتاسچمر و سالمیوالی^۱ (۲۰۱۵) مشخص نمودند در جهت بهبود منزلت اجتماعی برخی عوامل شخصی و جمعیت شناختی در حال کم رنگ‌تر شدن می‌باشند و بیشتر نقش عوامل سیستمی در حال نمود است. بارتو و هوگ^۲ (۲۰۱۸) نیز مشخص نمودند برخی مسائل از جمله سن و جنسیت در جهت بهبود منزلت اجتماعی اهمیت کمتری دارند. همچنین وان-درساندی، هندریکس، بورکلیپ و ماینهارد^۳ (۲۰۱۸) نیز مشخص نمودند امروزه کارکردهای معلمان و تأثیرگذاری آنان در جامعه به عنوان یک مسأله مهم در جهت بهبود منزلت اجتماعی آنان است. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش‌های سنتسی، کرتاسچمر و سالمیوالی^۴ (۲۰۱۵)، بارتو و هوگ (۲۰۱۸) و همچنین وان‌درساندی و همکاران (۲۰۱۸) همخوان است. به نظر می‌رسد افزایش آگاهی‌های عمومی سبب گردیده است تا عملکرد معلمان تربیت‌بدنی زیر ذره‌بین دانش آموزان و والدین آنان قرار گیرد. این مسأله سبب گردیده است تا برخی مسائل پایه و غیرقابل تغییر از جمله سن و جنسیت کمتر برای این افراد مهم باشد و بیشتر مسائل مربوط به کارایی و عملکرد و برخی جنبه‌های اجتماعی و مدیریتی معلمان تربیت‌بدنی در جهت قضاوت آنان تأثیرگذار باشد. این مسأله سبب گردیده است تا عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی در عصر حاضر در کشور ما از جنبه‌های شخصی فاصله و به جنبه‌های اجتماعی، فرهنگی و مدیریتی نزدیک گردد.

4. Sentse, Kretschmer & Salmivalli
5. Uggl & Mace
6. Corneo & Jeanne

1. Sentse, Kretschmer & Salmivalli
2. Barreto & Hogg
3. Van der Sande, Hendrickx, Boor-Klip & Mainhard

حاضر با نتایج پژوهش‌های اوگلا و ماسی^۱ (۲۰۱۷)، رهی و چوی (۲۰۱۷)، کورنیو و جیانی (۱۹۹۸) و همچنین نتایج پژوهش جهانگیری و علمی (۲۰۱۵) همخوان است. به نظر می‌رسد معلمان تربیت‌بدنی در مسیر ارتقاء منزلت اجتماعی خود نیاز به ارتقاء مهارت‌های ارتباطی و ورزشی خود هستند. در صورتی که این مهارت‌ها با برخی جنبه‌های اخلاقی آنان عیجن گردد سبب می‌شود تا آنان در سطح جامعه به عنوان افرادی مهم و تأثیرگذار مشخص گردند. از این رو تغییر در نظام گزینش معلمان تربیت‌بدنی و توجه به برخی اصول مهم در این شغل می‌تواند، سبب انتخاب معلمان با وضعیت مناسب مهارتی و اخلاقی گردد که این مسأله سبب رشد منزلت اجتماعی آنان می‌گردد.

بارتو و هوگ (۲۰۱۸) نیز مشخص نمودند متمرکز بودن یک سازمان سبب خدشه به منزلت اجتماعی مشاغل آن سازمان می‌گردد. با این توجه می‌توان چنین اعلام داشت که نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش بارتو و هوگ (۲۰۱۸) همخوان است. غیرمتمرکز نمودن آموزش و پرورش سبب می‌گردد تا آزادی عمل به معلمان تربیت‌بدنی در برخی جنبه‌ها داده شود. این مسأله سبب می‌گردد تا آنان اهداف مدنظر خود را به شکل مناسبی اجرا نمایند. بهبود مهارت‌های معلمان تربیت‌بدنی، بهبود ویژگی‌های اخلاقی آنان و تغییر نظام گزینش آنان، در کنار غیرمتمرکزسازی آموزش و پرورش سبب ایجاد بستری می‌گردد تا معلمان تربیت‌بدنی به شکل مناسبی به فعالیت‌های خود اقدام نمایند و شغل معلمی تربیت‌بدنی را پویا سازد که این مسأله سبب رشد منزلت اجتماعی آنان می‌گردد.

یکی دیگر از عوامل کلیدی مشخص شده در پژوهش حاضر حقوق معلمان تربیت‌بدنی است. میروسکی^۲ (۲۰۱۷) ذکر می‌کند حقوق یکی از جنبه‌های مهم منزلت اجتماعی است. با این توجه می‌توان چنین اعلام

داشت که نتایج پژوهش حاضر با نتایج پژوهش میروسکی (۲۰۱۷) همخوان است. به نظر می‌رسد حقوق پایین معلمان تربیت‌بدنی از دو منظر سبب خدشه‌دار شدن منزلت اجتماعی آنان می‌گردد. اول با ایجاد فشار و مشکلات در زندگی آنان سبب کاهش منزلت اجتماعی آنان می‌گردد. از طرفی دیگر با توجه به رسانه‌ای شدن آن در سطح ملی و بین‌المللی و پرداختن رسانه‌ها به این مسأله سبب کاهش منزلت اجتماعی آنان می‌گردد. از این رو مدیریت حقوق معلمان می‌تواند یکی از مسائل مهم در بهبود منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی باشد. بدون شک افزایش حقوق معلمان تربیت‌بدنی که شامل جامعه گسترده معلمان کل کشور است برای هر دولتی سخت باشد؛ اما با ایجاد نظام رتبه‌بندی و ارتقای معلمان در این نظام بر اساس عملکرد و افزایش حقوق آنان به واسطه ارتقاء در این نظام می‌تواند بسیاری از مشکلات معلمان تربیت‌بدنی در حوزه منزلت اجتماعی آنان را کاهش دهد.

با توجه به نتایج پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد تا با استانداردسازی نظام گزینش معلمان تربیت‌بدنی و برگزاری کلاس‌های آموزشی در خصوص مهارت‌های ورزشی و اخلاقی آنان به ارتقاء وضعیت منزلت اجتماعی معلمان تربیت‌بدنی اقدام نمود. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا با تعیین استانداردهای اولیه در نظام آموزش و پرورش جهت معلمان تربیت‌بدنی، آزادی عمل به آنان در مدارس داده شود. از طرفی در جهت انجام پژوهش حاضر محدودیت‌های وجود داشت که سبب گردید برخی جنبه‌های پژوهش تحت تأثیر قرار گیرد. عدم امکان بررسی کمی وضعیت هر یک از این عوامل و شرایط فعلی این عوامل در آموزش و پرورش و در ارتباط با معلمان تربیت‌بدنی از جمله محدودیت‌های پژوهش حاضر بود. از طرفی عدم بررسی تمامی ارکان

وضعیت این عوامل اقدام نمایند. همچنین پیشنهاد می‌گردد تا پژوهش حاضر در سایر مناطق ایران و در جامعه‌ای گسترده‌تر اجرایی گردد.

آموزش و پرورش در سراسر کشور دیگر محدودیت پژوهش حاضر بود. با توجه به این محدودیت‌ها پیشنهاد می‌گردد تا محققان ضمن بررسی وضعیت عوامل شناسایی شده در پژوهش حاضر به شفافیت میزان

منابع

- Ahmadi, A. (2014). The study of factors affecting the social status of teachers in Marivan city. *First International Conference on Psychology and Behavioral Sciences. University of Tehran Conferences Center*.1-9. In Persian.
- Agi, M. A., & Nishant, R. (2017). Understanding influential factors on implementing green supply chain management practices: An interpretive structural modelling analysis. *Journal of environmental management*, 188, 351-363.
- Alizadeh, E & Rezaye, A. (2009). A survey on the social status of the teacher's profession (high school teacher and teacher) and its changes over the past three decades. *Quarterly Journal of Educational Innovations*, 29 (8), 7-26. In Persian.
- Barreto, N. B., & Hogg, M. A. (2018). Influence and leadership in small groups: Impact of group prototypicality, social status, and task competence. *Journal of Theoretical Social Psychology*, 2(1), 26-33.
- Cooke, D., & Dunhill, J. (1963). *School Organisation and Management. London: University of London Press.*
- Corneo, G., & Jeanne, O. (1998). Social organization, status, and savings behavior. *Journal of Public Economics*, 70(1), 37-51.
- Dunhill, J. & Cooke, D. (1963). *School Organisation and Management. University of London Press.*
- Durkheim, E., & Suicide, A. (1952). A study in sociology. *London: Routledge & K. Paul.*
- Euteneuer, F. (2014). Subjective social status and health. *Current opinion in psychiatry*, 27(5), 337-343
- Fazeli Jo, E. (2016). A Survey on Social Status among Physical Education Teachers in Shiraz. Master of Sport Management, *Islamic Azad University, Shiraz Branch*. In Persian.
- Favati, A., Leimar, O., Radesäter, T., & Løvlie, H. (2014). Social status and personality: stability in social state can promote consistency of behavioural responses. *Proceedings of the Royal Society of London B: Biological Sciences*, 281(1774),1-10.
- Feng, D., Su, S., Yan, Y., Xia, J., & Su, Y. (2017). Job satisfaction mediates subjective social status and turnover intention among Chinese nurses. *Nursing & health sciences*, 19(3), 388-392.
- Giddens, A., & Sutton, P. W. (1989). *Sociology. Cambridge: Polity.*
- Jahangiry, A & Elmi, M. (2015). Societal factors related to the social status of Meshkinshahr high school teachers from the teachers' point of view. *sociological studies*, 7 (28), 23-7. In Persian.
- Kelarakhi, H & Dostdar, R. (2009). Investigating the Occupational and Social Status of Police in Iran and its Effective Factors. *Quarterly Journal of Law Enforcement Management*, 4 (2). 228-251. In Persian.
- Lee, J. S. (2012). The effects of the teacher-student relationship and academic press on student engagement and academic performance. *International Journal of Educational Research*, 53, 330-340.

17. Longobardi, C., Iotti, N. O., Jungert, T., & Settanni, M. (2018). Student-teacher relationships and bullying: The role of student social status. *Journal of adolescence*, 63, 1-10.
18. Mirowsky, J. (2017). Education, social status, and health. Routledge.
19. Navran, A. (2011). Identification and prioritization of educational issues for e-learning courses of Tarbiat Modares University based on the methodology of interpretive structural modeling, *Master of industrial engineering, Tarbiat Modares university*. In Persian.
20. Parsons, T. (1952). The superego and the theory of social systems. *Psychiatry*, 15(1), 15-25.
21. Rhee, Y. W., & Choi, J. N. (2017). Knowledge management behavior and individual creativity: Goal orientations as antecedents and in-group social status as moderating contingency. *Journal of Organizational Behavior*, 38(6), 813-832.
22. Sentse, M., Kretschmer, T., & Salmivalli, C. (2015). The longitudinal interplay between bullying, victimization, and social status: Age-related and gender differences. *Social Development*, 24(3), 659-677.
23. Ugglä, C., & Mace, R. (2017). Adult sex ratio and social status predict mating and parenting strategies in Northern Ireland. *Phil. Trans. R. Soc. B*, 372(1729), 20160318.
24. van der Sande, L., Hendrickx, M. M., Boor-Klip, H. J., & Mainhard, T. (2018). Learning Disabilities and Low Social Status: The Role of Peer Academic Reputation and Peer Reputation of Teacher Liking. *Journal of learning disabilities*, 51(3), 211-222.
25. Wenglenski, S., & Orfeu, J. P. (2004). Differences in accessibility to the job market according to social status and place of residence in the Paris area. *Built Environment*, 30(2), 116-126.

ارجاع دهی

رنجبری، شیدا. (۱۳۹۹). بررسی عوامل مؤثر بر منزلت اجتماعی معلمان تربیت بدنی با استفاده از مدل‌سازی ساختاری تفسیری. *مطالعات روان‌شناسی ورزشی*، ۹(۳۱): ص. ۶۶-۱۴۹. شناسه دیجیتال: 10.22089/spsyj.2019.6713.1723

Ranjbari, Sh. (2020). Investigating the Factors Affecting Social Status of Physical Education Teachers Using Structural Interpretative Modeling. *Sport Psychology Studies*, 9(31); Pp: 149-66. In Persian. DOI: 10.22089/spsyj.2019.6713.1723